

4. Läheisten huomioiminen ja osallistuminen

Huomioi mahdollisuuksien mukaan läheisten osallistuminen tehohoitopotilaan kivun arviointiin silloin, kun potilas ei itse pysty arvioimaan kipuaan, sillä

- **läheiset saattavat tunnistaa tehohoitopotilaan kipuun liittyvää käyttäytymistä jopa ammattilaisia paremmin(C).**

Kun on tilanteeseen soveltuvaa ja potilas itse ei kykene ilmaisemaan kipuaan, perheenjäsenet voivat olla mukana läheisensä kivunarvioinnissa. Läheisten arvio potilaan kivun asteesta ja sen aiheuttamasta epämukavuudesta saattaa vastata paremmin potilaan omaa arviota kivusta, kuin ammattilaisten arvioinnit.

Yhdysvaltalainen hoitosuositus¹ kohdistuu tehohoidossa olevien aikuispotilaiden kivun, levottomuuden ja sekavuuden hoitoon. Hoitosuosituksessa annetaan suosituksia tehohoidossa olevien aikuispotilaiden kivun arviointiin ja hoitoon lääkkeellisin ja lääkkeettömin menetelmin, sedaatioon ja sedaation aikaiseen seurantaan, sekavuuden lääkkeelliseen ja lääkkeettömään hoitoon, kuntoutukseen ja mobilisointiin sekä potilaan unen laadun varmistamiseen. Hoitosuosituksessa on lista kivuliaista toimenpiteistä. Hoitosuositus perustuu kirjallisuuteen sekä asiantuntijapaneelin arviointiin ja konsensukseen sen sisällöistä. Suositus on tehty GRADE-menettelyn mukaisesti.

Tutkimuksen menetelmällinen laatu: AGREE 86,34 %

Sovellettavuus suosituksessa: Hyvä

Kommentti: Kyseessä on kuvaileviin tuloksiin (ei vertailuryhmää) perustuva kannanotto, jolle ei ole annettu näytön astetta (ungraded statement). Tulokset osoittavat selkeää hyötyä ilman havaittavaa tai vain hyvin vähäistä haittaa.

Hyödynnä potilaan hyvin tuntevan henkilön havaintoja mahdollisista käyttäytymismuutoksista, jotka saattavat viitata kriittisesti sairaan potilaan kipuun.

Asiantuntijalausunnossa² tarkastellaan kivun arviointia erilaisin menetelmin kriittisesti sairailta aikuispotilailla. Asiantuntijalausunnossa otetaan kantaa kriittisesti sairaiden potilaiden kivun itsearvioinnin, käyttäytymiseen perustuvien kipumittareiden ja vitaalielintoimintojen käyttöön osana kivun arviointia.

Tutkimuksen menetelmällinen laatu: JBI 6/6

Sovellettavuus suosituksessa: Hyvä

Kommentti: Artikkelissa asetettu näytönaste C

Lähteet

1. Devlin JW, Skrobik Y, Gélinas C, Needham DM, Slooter AJC, Pandharipande PP, Watson PL, Weinhouse GL, Nunnally ME, Rochweg B, Balas MC, van den Boogaard M, Bosma KJ, Brummel NE, Chanques G, Denehy L, Drouot X, Fraser GL, Harris JE, Joffe AM, Kho ME, Kress JP, Lanphere JA, McKinley S, Neufeld KJ, Pisani MA, Payen J-F, Pun BT, Puntillo KA, Riker RR, ym. Clinical Practice Guidelines for the prevention and management of pain, agitation/sedation, delirium, immobility, and sleep disruption in adult patients in the ICU. *Critical Care Medicine* 2018; 46: e825–e873.
2. Gélinas C, Puntillo K. Assessing pain in critically ill adults. *Critical Care Nurse* 2018; 38: e13–e16.